

Висновки. Встановлено, що прибутковість клієнта залежить від таких факторів як частка ринку, розширення і збереження клієнтської бази, задоволення потреб клієнта. Проте, доцільним вважаємо додати показник інтенсивності контактів, тому що він певним чином впливає на прибутковість клієнта, збільшуючи прибутки компанії.

Важливим вважаємо обрахування не тільки прибутковість клієнтів, а й витрат на пошук, встановлення, підтримку і збереження клієнтів, звертаючи, безперечно, увагу на його категорію.

Список літератури

1. Ферріс Поль У., Бендл Нейл Т., Пфайфер Філіпп І., Рейбштейн Девід Дж. Маркетингові показники: Більше 50 показників, які важливо знати кожному керівнику/Пер. з англ.; За наук. ред.. І.В.Тараненко. – Дніпропетровськ: Балапнс Бізнес Буккс, 2009. – 480 с.

2. Каплан Роберт С., Нортон Дейвид П. Збалансована система показників. Від стратегії до дій – 2-е вид., випр. і доп. / Каплан Роберт С., Нортон Дейвид П. – М.: ЗАО «Олімп-Бізнес», 2004. – 320 с.

УДК 657

ОБЛІК НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ

Голуб Н.О., к.е.н.

*Таврійський державний агротехнологічний університет
м. Мелітополь, Україна*

Summary: *The article considers the concept of intangible asset and initial definition. The classification of intangible assets and their significance are analyzed. The problems related to the evaluation of intangible assets are determined, as well as the ways of their solution are proposed.*

Keywords: *intangible assets, financial accounting, historical cost, classification*

Постановка проблеми. Три складові обліку нематеріальних активів: визначення сутності нематеріальних активів та їх класифікація; оцінка нематеріальних активів; розкриття інформації щодо нематеріальних активів у звітності; в умовах ринкової економіки є особливо важливі.

З огляду на тенденції розвитку світових ринків нематеріальні активи виступають в якості головного каталізатора створення вартості підприємства, а їх частка в структурі капіталу постійно зростає. Необхідність удосконалення чинної системи обліку нематеріальних активів, дозволить достатньо ефективно управляти відповідними виробничими процесами.

Основні матеріали дослідження. Нематеріальними активами вважаються немонетарні активи, які не мають матеріальної форми та можуть бути ідентифіковані (незалежно від строку їх корисного використання (експлуатації)). Немонетарними активами вважаються усі активи, крім грошових коштів, їх еквівалентів та дебіторської заборгованості у фіксованій (або визначеній) сумі грошей [1].

Можливість ідентифікації означає, що актив можна розпізнати, як самостійну одиницю. Ідентифікований актив — це актив, який може бути розпізнаний у ряді інших активів, мати свої, лише йому властиві ознаки та характеристики. Такий актив можна використовувати незалежно або у сукупності з іншими активами, відокремлювати від підприємства (продавати, передавати у користування тощо).

У свою чергу в П(С)БО 19 подано визначення терміну «немонетарні активи». Немонетарні активи — активи, крім грошових коштів, їх еквівалентів та дебіторської заборгованості у фіксованій (або визначеній) сумі грошей [2]

Нематеріальні активи обліковуються за вартістю придбання тобто за сумою яку було витрачено на їх придбання (фактично сплаченою). Основні питання, пов'язані з нематеріальними активами:

1. Визначення первісної балансової вартості.
2. Облік за цією вартістю при нормальних умовах ведення діяльності — тобто, через періодичне списання або амортизацію.
3. Облік цієї вартості, якщо вартість значно та постійно знижується.

Крім цих питань, нематеріальний актив може не мати фізичних якостей і тому, можуть бути випадки коли неможливо його ідентифікувати. Саме це може унеможливити оцінку його вартості та строку корисного використання.

У вітчизняному правовому полі головною ознакою для ідентифікації нематеріальних активів є отримання підприємством виключних майнових прав на об'єкт інтелектуальної власності та можливість їх відчуження. При цьому встановлено, що англо-американська облікова школа у стандартах фінансового обліку (GAAP) до нематеріальних активів відносить всі активи, які не мають матеріальної форми, виникли у результаті минулих подій, зумовили вимірюваний ефект та можуть принести вигоду у майбутньому.

На даний час існує велика кількість елементів, які розглядаються як нематеріальні активи, тому виділяють різні підходи щодо їх класифікації. Класифікація нематеріальних активів може розглядатися з точки зору маркетингу, з позиції фінансової перспективи чи бути заснованою на збалансованій системі показників, що розкривають інформацію про нематеріальні активи в щорічних бухгалтерських звітах.

Чітка класифікація нематеріальних активів уможлиблює формування потрібної номенклатури рахунків для їх фінансового обліку та розкриття інформації у фінансовій звітності, підвищення інформативності даних управлінського обліку, забезпечує врахування впливу всіх факторів на використання нематеріальних активів, дає змогу розробити стратегію інноваційного розвитку підприємства.

Для потреб обліково-аналітичного забезпечення управління інноваційним розвитком суб'єктів господарювання нематеріальні активи класифіковано за трьома новими ознаками: за правом власності, за правомочністю контролю та за впливом на стратегічні результати діяльності суб'єкта господарювання [3].

Висновки. Облік нематеріальних активів — проблема, яка досить актуальна в практиці роботи підприємств. Відсутність єдиних методологічних засад класифікації нематеріальних активів призводить до неузгодженості, втрати цілісності та неможливості порівняння відображених у бухгалтерському обліку нематеріальних активів.

Список літератури

1. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку нематеріальних активів // [Електронний ресурс] www.buhgalteria.com.ua/News/1327.html
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 «Об'єднання підприємств», затверджений наказом Міністерства фінансів України від 53 07.07.1999 р. № 163 – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.
3. Облік та аналіз нематеріальних активів в умовах інституційних змін: теорія і методологія // автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук // Диба В.М., 2017 [Електронний ресурс] https://kneu.edu.ua/userfiles/d-26.006.06/.../Dyba_V_M.doc

УДК 657.632

СУТТЄВІСТЬ ТА ЇЇ ЗАСТОСУВАННЯ В ПРАКТИЦІ

Гордієнко М.І., к.е.н.

Радченко О.В., к.е.н.

Сумський національний аграрний університет
м. Суми, Україна

***Summary:** the scientific work is devoted to research questions and generalization of the concept of materiality, the practical approaches and legislative and normative regulation of the application of materiality of information in the practice of accounting and audit are analyzed.*

***Keywords:** materiality of information, threshold of materiality, accounting, audit activity, accounting policy, criteria of materiality, taxonomy, users.*

Постановка проблеми. Проаналізувати і узагальнити підходи до визначення поняття «суттєвість», систематизувати формулювання поняття «суттєвість» у бухгалтерському обліку та аудиторській діяльності, обґрунтувати доцільність бути більш інноваційними та застосовувати нетрадиційні способи при визначенні порога суттєвості.

Основні матеріали дослідження. Суттєвість інформації можна розглядати із двох позицій: облікової та аудиторської. Поняття суттєвості в бухгалтерському обліку та аудиторській діяльності досліджується вітчизняними та закордонними вченими вже досить тривалий час, але і досі залишається проблематичним для практикуючих бухгалтерів, оскільки вимагає розробки більш конкретних критеріїв для запобігання суб'єктивним рішенням.

В економічній літературі і міжнародній практиці обліку суттєвість розглядають як: принцип бухгалтерського обліку, вимогу до фінансової звітності, якісну характеристику фінансових звітів, тощо.

Як відомо основним внутрішнім нормативним документом окремо взятого суб'єкта господарювання є облікова політика, в даному науковому дослідженні ми не будемо зупинятися на основних елементах облікової політики. Більше уваги ми приділимо аналізу діючих нормативних актів та